

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 26 juni 2025
Kenmerk : Z144803/ Raad-01065
Portefeuillehouder : A.R. Peppelman
Onderwerp : Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. In te stemmen met de uitwerking van beleidswijzigingen in de programmabegroting volgens de besparingsmaatregelen (in hoofdstuk 2.2 en 2.4 van de Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst) voor:
 - a. € 468.000 binnen programma 1 Zorg en ondersteuning;
 - b. € 978.000 binnen programma 2 Wonen en leefomgeving;
 - c. € 242.000 binnen programma 3 Bedrijvigheid en ontwikkeling;
 - d. € 78.000 binnen programma 4 Besturen;
 - e. € 197.000 binnen Bedrijfsvoering en overhead;
 - f. € 196.000 vanuit ozb-verhoging met 2%;
 - g. € 13,2 mln vanuit de Algemene reserve naar de bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda te brengen zodat de Investeringsagenda voor 100% vanuit de reserves betaald wordt (stand Investeringsagenda delen 1 t/m 4 op 1 april 2025);
2. In te stemmen met het plan voor de uitwerking van beleidswijzigingen in de programmabegroting 2027-2030 volgens plan van aanpak 2027-2030 (in hoofdstuk 3.1 van de Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst);
3. In te stemmen met extra budget van € 1.249.000 voor geldvragen speerpunten (in hoofdstuk 2.3 en bijlage 4 van de Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst);
4. In te stemmen met de verwerking van de autonome ontwikkelingen (€ 160.000 nadelig) voor het bestaande beleid en de vervangingsinvesteringen (in hoofdstuk 2.3 en bijlagen 1 en 2 van de Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst);
5. Te besluiten dat de programmabegroting 2026-2029 in het eerste jaar, 2026, sluitend moet zijn en daarvoor € 1.592.000 vanuit de Algemene reserve beschikbaar te stellen.

Inleiding

In de perspectiefnota komt de kaderstellende rol van de raad tot uiting. Het doel van de perspectiefnota is om inhoudelijk vooruit te kijken naar het jaar 2026 en verder, de financiële kaders vast te stellen en het integraal afwegen van (nieuwe) prioriteiten.

Verantwoord ambitieus

Door de financiële vooruitzichten werd en wordt de integrale afweging nadrukkelijker ingekaderd. Door met name de stijging van de zorgkosten zijn de financiële vooruitzichten negatiever dan vorig jaar voorzien. Daarom kijken we in deze perspectiefnota opnieuw naar mogelijkheden om te komen tot een sluitende begroting. We kijken interdisciplinair naar mogelijkheden om uitgaven te verminderen en inkomsten te verhogen, met het streven om de bestaande ambities zoveel mogelijk intact te houden. Het uitgangspunt is daarbij 'verantwoord ambitieus'. De basis van deze koers - onze ambities - komen uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Bouwen aan een dienstbaar, leefbaar en sociaal Bronckhorst' aangevuld met het Lente Akkoord van maart 2024 'Samen verder voor Bronckhorst'. Vanuit die twee akkoorden keken we wat we nog kunnen en willen realiseren in de komende planperiode en waar we keuzes moeten maken in tijd, kwaliteit of inzet. We zijn ons ervan bewust weten dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk andere keuzes vragen tussen het opstellen van deze perspectiefnota, de raadsbehandeling ervan en het opstellen en behandelen van de volgende programmabegroting.

Ons perspectief blijft een sluitende meerjarenbegroting

We streven altijd naar een programmabegroting die sluitend is. In deze perspectiefnota staan beleidsvoorstellen voor extra lasten en de autonome ontwikkelingen (hoofdstuk 2.3). Maar de inhoud van deze perspectiefnota is vooral het resultaat van een traject om de tekorten vanaf 2026 in te lopen met beleidsmaatregelen. De voorstellen vanaf 2026 komen in deze perspectiefnota in deel 2 aan de orde (hoofdstuk 2.2), de voorstellen voor 2027 en verder in deel 3 (hoofdstuk 3.1).

Afstemming

In deze perspectiefnota hebben we de inzichten vanuit de jaarstukken 2024 verwerkt bij het onderdeel bestaand beleid, de effecten voor de jaarlasten van de lopende investeringen volgen in de programmabegroting. Vanaf maart 2025 zijn gesprekken en bijeenkomsten gehouden om tot de set van beleidsmaatregelen te komen (delen 2 en 3) vanuit de impactbepaling.

We hebben in collegeverband de inhoud van deze perspectiefnota in mei besproken en naar buiten gebracht via de bekende informatiebronnen zoals het Contact en de website van Bronckhorst. Inwoners kunnen hun mening kenbaar maken bij ons college of bij uw raad in de periode tot aan de vaststelling van deze perspectiefnota (juni 2025) en voor de bespreking van de programmabegroting 2026-2029 (november 2025).

Beoogd effect

Een sluitende begroting voor 2026 en een standpunt over het meerjarenbeeld met begrotingstekorten.

Argumenten

1.1 t/m 3.1 Vanuit traject 'Impactanalyse' volgen beleidsaanpassingen

In de perspectiefnota zijn de uitkomsten van de impactbepaling en de keuzes daarbij uitgewerkt. In hoofdstuk 2.2 staan de gekozen maatregelen, in bijlage 3 alle opties die in het totale proces zijn onderzocht. In hoofdstuk 2.2 staan ze gegroepeerd naar deelprogramma's omdat ze zo terugkomen in de Programmabegroting 2026, in de bijlage ziet u ze volgens de speerpunten van het coalitieakkoord. Voor de jaren vanaf 2027 hebben we in hoofdstuk 3 een plan uitgewerkt waarbij we rekening houden met het gegeven dat in het voorjaar 2026 ook gemeenteraadsverkiezingen zijn.

4.1 Ook voor autonome kostenstijgingen zoeken we besparingsopties

We rekenen in de perspectiefnota het bestaande beleid door voor de jaarlijkse uitgangspunten (lonen, prijzen en vervangingen), verschenen gemeentefondscirculaires en de begrotingsaanpassingen na de 1^e begrotingswijziging 2025. Over de Algemene uitkering informeren we u regelmatig via actieve informatievoorziening. In deze perspectiefnota nemen we de gevolgen van de Decembecirculaire 2024 mee en doen we prognoses voor de Meicirculaire 2025 en de gevolgen van de 1^e Tussenrapportage 2025. Over de voorstellen in die tussenrapportage neemt u in dezelfde raadsvergadering besluiten die daarin leidend zijn voor verwerking in de programmabegroting 2026 later dit jaar.

5.1 We hebben de begroting 2026 sluitend met bijdrage vanuit de Algemene reserve

Een sluitende begroting 2026 geeft ons het gewenste repressief toezicht door de provincie. In de ogen van de provincie moeten de overige jaren ook sluitend zijn (structureel begrotingsevenwicht). Voor 2026 komen we tot een sluitende begroting door de bijdrage vanuit de Algemene reserve van € 1,6 mln. Voor de jaren erna hebben we nog een opgave van gemiddeld € 5 mln. Qua procedure leggen we u de effecten voor de begrotingsruimte in de planperiode 2027-2029 ter kennisname voor. De Programmabegroting 2026-2027 moet voor het begrotingsjaar 2026 sluitend zijn.

Kanttekeningen

5.1 De Perspectiefnota geeft een momentopname en een richting

Voor de vaststelling van de Programmabegroting 2026-2029 komt nog een tweetal circulaire; de Meicirculaire en de Septembecirculaire 2025. We weten niet welke invloed deze financiële momenten zullen hebben. Een sluitende begroting 2026 blijft uitgangspunt, zo nodig komen we in een 1^e wijziging van de Programmabegroting 2026 met aanvullende voorstellen om die sluitende begroting te bereiken.

Kosten, baten en dekking

Het begrotingsbeeld voor onze gemeente, na doorvoering van de voorstellen in de bijgaande Perspectiefnota, is als volgt:

Meerjarige ontwikkeling begrotingsruimte (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Programmabegroting 2025-2028 (nov 2024)	121	-1.620	-2.036	-1.993
<i>Bekende raadsbesluiten</i>				
Amendement begroting 2025 (nov 2024)	-28	-28	-28	-28
Programmabegroting 2025	93	-1.648	-2.064	-2.021
Eerste begrotingswijziging 2025-2028 (dec 2024)	628	674	487	717
Begrotingsruimte (na 1e begrotingswijziging 2025)	721	-975	-1.577	-1.304
Decembercirculaire 2024 (jan 2025)	210	204	295	386
Tussentijdse raadsbesluiten	0	-19	-19	-18
Hogere zorgkosten Wmo en jeugdzorg (Jaarstukken 2024)	-3.528	-3.528	-3.528	-3.528
Begrotingsruimte vóór Perspectiefnota (maart 2025)	-2.597	-4.318	-4.829	-4.464
Inschatting effect Voorjaarsnota	1.280	1.346	-847	-451
Prognose effect begrotingswijziging 1e tussenrapportage	-915	-1.203	-1.851	-1.399
Begrotingsruimte Perspectiefnota (zonder voorstellen)	-2.232	-4.175	-7.527	-6.313
Besparingsvoorstellen (incl realistisch begroten)	1.853	2.048	2.053	2.095
Opbrengst verhogen OZB 2%	196	196	196	196
Aanvullende dekking Algemene reserve	1.592	0	0	0
Extra geldvragen	-1.249	-1.367	-1.633	-1.403
Autonome ontwikkelingen	-160	-82	1.004	75
Totaal begrotingsruimte na Perspectiefnota (mei 2025)	0	-3.379	-5.907	-5.350
+ = begrotingsruimte; - = begrotingstekort				

Uitvoering

Wanneer u daarmee instemt, werken we de keuzes in de Perspectiefnota 2026-2029 uit in de Programmabegroting 2026-2029 later dit jaar.

Evaluatie

Tot aan de begrotingsopstelling in het najaar monitoren we of we alle voorstellen waar kunnen maken. Vervolgens geeft ieder planning & control document de mogelijkheid tot bijsturen van voornemens en verwachtingen.

Hengelo (Gld), 27 mei 2025

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,

de secretaris,
M.J.J. Rommers

de burgemeester,
P.J.M. van Domburg

Bijlagen

Raadsbesluit

Perspectiefnota 2026-2029 Bronckhorst: 'Verantwoord ambitieus'